

İŞLETMELERDE İNSAN GÜCÜ PLANLAMASINA İLİŞKİN BİR MODEL ÖNERİSİ VE UYGULAMA

Dr. İbrahim İNAN

© Copyright 2025

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi AŞ'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-625-375-397-9	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı İşletmelerde İnsan Gücü Planlamasına İlişkin Bir Model Önerisi ve Uygulama	Yayıncı Sertifika No 47518
Yazar İbrahim İNAN ORCID iD: 0000-0003-3986-2890	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN	Bisac Code BUS000000
	DOI 10.37609/akya.3581

Kütüphane Kimlik Kartı

İnan, İbrahim.

İşletmelerde İnsan Gücü Planlamasına İlişkin Bir Model Önerisi ve Uygulama / İbrahim İnan.

Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2025.

144 s. : tablo, şekil. ; 135x210 mm.

Kaynakça var.

ISBN 9786253753979

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi AŞ

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

İşletmelerin varlığını sürdürebilmesi için iki temel kaynağa ihtiyaç vardır: sermaye ve insan gücü. Son yıllarda insan gücünün önemi daha da artmıştır. Nitelikli personel bulmak zorlaşmış, maliyetler yükselmiştir. Bu nedenle işletmeler, insan kaynağını verimli kullanmaya daha çok önem vermektedir.

İnsan gücünü doğru planlayamayan işletmeler birçok sorunla karşılaşır. Bunların başında artan maliyetler, çalışan kaybı ve teknolojik gelişmelere ayak uyduramama gelir. Bu durum, işletmenin rekabet gücünü azaltır.

Bu kitap, insan gücü planlamasına dair uygulanabilir bir model sunar. Kitap; literatür incelemeleri, anketler ve saha gözlemlerine dayanmaktadır. Amaç; teoriyi uygulamayla buluşturmadır.

Bu sürecin her aşamasında yol gösterici olan, bilimsel tutumu ve insani yönüyle örnek bir akademisyen olan Prof. Dr. Hüseyin Özgen'i rahmet ve minnetle anıyorum. Ayrıca uygulama aşamasında destek veren şirket CEO'su Sayın Jose Juan Berruga'ya ve diğer yöneticilere teşekkürlerimi sunuyorum.

Dr. İbrahim İNAN

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

GİRİŞ

1.1. Çalışmanın Önemi.....	1
1.2. Çalışmanın Amacı.....	3
1.3. Çalışmanın Dayandığı Varsayımlar Ve Sınırları	4
1.4. Çalışmada İzlenen Yöntem	5
1.5. Çalışmanın Planı	5

BÖLÜM 2

KONUyla İLGİLİ ÇALIŞMALAR

2.1. Konuyla İlgili Çalışmalar.....	1
-------------------------------------	---

BÖLÜM 3

İNSAN GÜCÜ PLANLAMASI VE TARİHSEL GELİŞİMİ

3.1. İnsan Gücü Planlamasının Tanımı	11
3.2. İnsan Gücü Planlama Yaklaşımları	13
3.3. İnsan Gücü Planlamasının Tarihsel Gelişimi	15
3.4. Türkiye’de İnsan Gücü Planlaması İle İlgili Gelişmeler.....	17

BÖLÜM 4

İŞLETMELERDE İNSAN GÜCÜ PLANLAMASI

4.1. İşletmelerde İnsan Gücü Planlaması Yapılmasını Gerektiren Nedenler	19
4.2. İnsan Gücü Planlamasına İlişkin Bilgi Sistemi.....	23

BÖLÜM 5

İŞLETMELERDE KULLANILABİLECEK İNSAN GÜCÜ PLANLAMA MODELİ

5.1. İnsan Gücü Planlamasında İzlenecek Yaklaşım	31
5.2. İnsan Gücü Planlaması Modelinin Uygulamasında Karşılaşılan Zorluklar	42

BÖLÜM 6

İŞLETMELERDEKİ İNSAN GÜCÜ İHTİYACI VE KAYIPLARININ BELİRLENMESİ VE KONTROLÜ

6.1. İnsan Gücü İhtiyaçlarının Belirlenmesinde Göz önünde Bulundurulacak Faktörler	45
6.2. İnsan Gücü İhtiyacının Tahmin İşlemlerinin Aşamaları	50
6.3. İnsan Gücü İhtiyaçlarının Tahmin Yöntemleri	53
6.4. İnsan Gücü İhtiyacı Tahmininde Planlamacının Rolü	63
6.5. İnsan Gücü Kayıplarının Belirlenmesi ve Kontrolü	65

BÖLÜM 7

BİR GIDA SANAYİ İŞLETMESİNDEKİ İNSAN GÜCÜ PLANLAMASINA İLİŞKİN UYGULAMA

7.1. Uygulama Yapılan İşletmenin Tanıtımı	69
7.2. Firmada İnsan Gücü Planlamasına İlişkin Bir Uygulama	72

SONUÇ	121
--------------------	------------

KAYNAKÇA	135
-----------------------	------------

KAYNAKÇA

- Alpender, G.G., (1980). "Human Resource Planning in U.S. Corporations", **California Management Review**, Spring, Vol.12, No.2.
- Bartholomew, D.J.,(1976). **Manpower Planning**, Penguin Books, Middlesex, England.
- Bell, D.,(1989). "Why Manpower Planning Is Back in Vogue" **Personnel Management**, July, Vol.9.Iss.5.
- Billington, J.N., (1987). "Visual Interactive Modelling and Manpower Planning", **European Journal of Operational Research**, Nort-Ho1 I And.
- Brown,P.,Hackett, F.Ve Garratt,B.,(1977). **Managing Human Resources**, McGraw-Hill Book Company, London.
- Brown-John, L.C., (1990). "Beyond 2000: Public Sector Human Resources and Management-Report on A Delphi Exercise", **Canadian Public Administration**, Vol.33, Lss.3, S.366-382.
- Butler, E.J., (1988). "Human Resource Management as A Driving Force in Business Strategy", **Journal of General Management**, Vol.13, No.4, S.89-100.
- Carroll, J.S. & Schuler, S.R.,(1983). "Human Resources Management in the 1980s", **Industrial and Labour Relations Review**, Vol.39. Iss.2.
- Cascio, W.F., (1989) **Managing Human Resources Productivity**, Quality of Work Life, Profits, McGraw-Hill Book Company Second Edition, University of Clorade, Denver.
- Charles, F. & Russ, Jr., (1982). "Manpower Planning Systems: Part I", **Personnel Journal**, Special Series.
- Charles, F. & Russ, Jr., (1982). "Manpower Planning Systems: Part Ii", **Personnel Journal**, Special Series, February.
- Clough,D.I.,Lewis,A.L. and Oliver, A.Y.,(1974). **Manpwer Planning Models**, The English Uni.Press Ltd.,London.
- Cohen, S.L., (1989). "Applying the Data Base: Managing Human Resource Data", **Training and Development Journal**, September.
- DİE (Devlet İstatistik Enstitüsü) (1993). **Aylık Ekonomik Göstergeler**.
- Dye, C.F.,(1990). "10 Rules Define Hr's Role", **Personnel Journal**,
- Enderle, C.R., (1987). "Hris Models for Staffing", **Personnel Journal**, Kasim, Southfield, S.73-78.
- Fiedler, M., (1993). "The Global Leadership Challenge Continues HR's Role in Global Leadership", **The Conference of Board Europe**, February.
- Fischer, C.D.,(1989). "Current and Recurrent Challenges in Human Resources Management", **Journal of Management**, Vol.15, No.2. University of Baltimore.
- Frantzeb, R.B.,(1981). "Human Resource Planning: Forecasting Manpower Needs", **Personnel Journal**, November/ Special Series.

- Fyfe, J.,(1988). "Manpower Planning and Development in An Organization", Public Administration and Development, Col.8. Iss.3.
- Hiltrop, J.M., Ackermann, K.F, Kruliranda, J.S. Ve Ondrack, D.,(1990). "Fu Th Workshop on Strategic Human Resources Management", Leuven, Vol. II. Iss. 1.
- Holloran, J.J. Ve Byrn, J.E., (1986). "United Airlines Station Manpower Planning System", Interfaces, Vol.16, Iss.L., January-February.
- Htdm (Hazine Ve Dış Ticaret Müsteşarlığı) (1993). **Enflasyon Verileri**.
- Irwing, R.D., (1981), **Personnel Management A Human Resources Approach**, University of Illionis, Boston.
- Jack, D.J., (1992). "The Challenge of Organization Change", Insead, Free Press, Fontainebleau, France.
- Johnston, C.P. Ve Meridith, H.A., (1982). "Manpower Planning Strategy and Implications", Personnel Planning, Volume 33, No.4. Winter.
- Kavrakoğlu, I.,(1993). "Akılcı Yol, İnsana Yatırım", Ekonomik Panorama, Yıl.6, Sayı 3.
- Kimmerling, F.G., (1989). "The Future of Human Resources Development", Training and Development Journal, June.
- Kössek, E.E., (1990). "Why Many Hr Programs Fail", Personnel, Mayıs, S.50;53.
- Lawler, E.E., (1988), "Human-Resources Management Meeting the New Challenge", Personnel, Vol.65, Iss 1, S.22-27.
- Liang, T.T. & Lee, S., (1985). "A Sys Terns-Approach to Integrate Manpower-Planning and Operation", **Socio-Economics Planning Sciences**, Vol.19, Iss 6, S.371-377.
- Malagan, A.P., (1989). "Models for Hrd Practice", Training and Development Journal, September.
- McClean, S.,(1991)."Manpower Planning Models And Their Estimation", **European Journal Of Operational Research**, Vol:51, Iss.2 (North-Holland).
- Mercer, W.M., (1989). "The Hr Department as A Profit Center", **Personnel**, Ali-san, Ama's 60th Annual Human Resources Conference and Exposition.
- Mozina, S. & Stanley, A.L.,(1984). **Guide to Planning For Human Resource Development**, International Center For Public Enterprices In Developing Countries, ICPE Publication
- Nurick, A.J. Ve Buono, A.F., (1986). "Human-Resources Management and Development Handbook", **Personnel Psychology**, Vol 39, Iss, 2.455-460.
- Ondrack, R., Kruliranda, J.S. Ackermann, K.F. Ve Hiltrop, J.M., (1990). "5th Workshop on Strategic Human-Resources Management", **Organization Studies**, Vol.11, Lss.1, S.154-155.
- Özilhan, Z.,(1993). "Akılcı Yol, İnsana Yatırım", **Ekonomik Panorama**, Yıl.6, Sayı.3.
- Pamuk, G. ve Yucaoglu, E.,(1978). **Uzun Vadeli Planlama**, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları No.143, Mühendislik Fakültesi Endüstri Bölümü.
- Pasqualetto, J.,(1987). "Computers: No More Us Vs. Them". **Personel Journal**, December.

- Psacharopoulos, G. , (1991). "From Manpower-Planning To Labour market Analysis", **International Labour Review**, Vol.130, Iss.4, S.459-470.
- Rappe, S., (1993). "Availability of A Quality Work Force" **Research Europe**, Report Number 1010, Volume 3, Num.2 Winter 1992/1993.
- Redwood, A.(1990). "Human-Resources Management in the 1990's", **Business Horizons**, Voy.33, Lss.1, S.74-80.
- Rothwell, J.L. Ve Kazanas, C.H., (1989). "Strategic Human resources Planning and Management", **Long Range Planning**, Vol.22, Iss.L, S.138.
- Rothwell, S., (1988) "Management Update-Human Resources Management", **Journal of General Management**, Vol.13, Iss.2, S.97-105.
- Rothwell, S., (1988). "Human-Resource Management Update", **Journal of General Management**, Vol.13, Iss.3, S.94-101.
- Rowland, K.M. Ve Ferris, G.R., (1982), **Personnel Management**, University of Illionis, Boston, Massachusetts.
- Sahi, J.R., (1989). "Get It Together!, Integrating The HR Department", **Personnel**, Şubat, S.39-45.
- Schuler, R.S. & Jackson, S.E., (1989). "Determinants of Human Resource Management Priorities and Implications for Industrial Relations", **Journal of Management** Vol.15, No.L.
- Schuster, M., (1986). "Human-Resources Management in the 1980s", **Industrial and Labour Relations Review**, Vol.39, Iss.2, S.307-308.
- Shofner & Hoffman,B. Ve Long, S.S.,(1987). **Human Resource Management**, Springfield.
- Smi Th,A.R., (1976). **Manpower Planning**, Penquin Books Ltd., England.
- Stanton, E.S., (1988). "Profile of A Savvy Manager", **Personnel Journal**, May.
- Stellioff, D. and Burgess, F.J., (1989). **Small Business Management Fundamentals**, McGraw;Hill Book Company, Fifth Edition, University Of Miami.
- Steiner, G.,(1971). **Manpower Planning**, Pitman Press, London.
- Szakmary, G., (1988). "How Hru Can Contribute to Company Expansion", **Personnel Journal**, Ağustos, Moog, Inc., East-Aurora.
- Tesio, V., (1993). "Developing International Leaders", **Third Annual European Human Resources Conference**. February, London.
- Tileylioğlu, A.,(1982). İşletmelerde İnsan Gücü Planlaması Ve Türkiye Uygulaması, Yayınlanmamış Doçentlik Tezi, Odtü İdari Bi 1 İmler Fakültesi.
- Uzel, H., (1981). "İşletme Düzeyinde İşgücü Planlamasında Temel İlkeler", **Milli Prodüktivite Merkezi** (Mpm), Sayı.L. Ankara.
- Vetter, E.,(1980). "The Nature of Managerial Manpower Planning", **Management of Human Resources**, Prentice Hall Inc.
- Walker, J.W. (1980). "Human Resources Planning Responding to Changing Needs", **Management of Human Resources**, Prentice Hall Inc.
- Walker, J.W. & Schuler, S.R., (1982). "Human Resources Strategy Focusing on Issue and Actions", **Management of Human Resources**, Prentice Hall Inc.
- Walters, M. & Cowling, A., (1990). "Manpower-Planning-Where Are We Today?", **Personnel Review**, Vol.19, Iss.3, S.3-8.

- Walton, R.E. & Susman, G.I.,(1987). "People Policies for The New Machines", **Barward Business Review**» Volume 65 No.2. Boston.
- Webb, D.R., (1972). "The Computer in Personnel Administration", **Handbook Of Modern Personnel Administration**.
- Werther, W.B. Ve Davis, K.,(1993). **Human Resources and Personnel Management**, McGraw-Hill, Inc., USA.
- Williams, T.C., (1990). "International Dimensions of Human Resources Management", **Personnel Psychology**, Vol.43, Iss4, S.912-916.
- Woermann, C., (1993)." Human Resources Leadership and Organization Performance", **Third Annual European HR Conference**, London.
- Zeira, Y. & Shenkar, D., (1987). "Human-Resources Management in International Joint Ventures-Directions for Research", **Academy of Management Review**, Vol.12, Iss.3, S.546-557.